UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. iiii. post pasca

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

nem: Aliter: chr̄m reſurrexiſſe vident diſci
puli. i. q̄ reſurrectionis eius gl'iam medi//
tant. Ip̄m tangunt ꝛ palpant: q̄ ſibi cha//
ritate copulant. Piſcem aſſum offerunt: q̄
patientiā igne tribulationiſ decoctā habēt
ꝑ nomine chriſti: ſed illi offerunt fauū mel
lis qui mēbris eiꝰ exhibent opa charitatꝫ
Sequit. Et cum manducaſſet corā illis:
ſumens reliquias dedit eis. ſ. ad maiorē ꝓ
bationē ꝙ manducaſſet partē: ꝛ ad innuen
dum ꝙ paſſionē ſuā eis imitandā ꝓpone//
ret: que imitatio amara eſt in dolore cor//
poris ſed dulciſſima in ſpe remunerationis

Tertia eſt allocutio illuminatiue infor
mationis cū dicit. Hec ſunt verba ꝛc. ver
ba inquā. i. res verboꝝ q̄ locutus ſū vobis
Mat. xx. Ecce aſcendimus hieroſolymā
ꝛ filius hominis tradet ꝛc. cuꝫ adhuc eſſē
vobiſcuꝫ: carne mortali ante paſſionē q̄m̄
neceſſaria ſunt impleri ꝛc. Tunc aperuit il
lis ſenſum vt intelligerent ſcripturas. id ē
myſteria in ſcripturis incluſa. Tunc enim
agnus q̄ occiſus eſt indicatus eſt eē dignꝰ
accipere librum ꝛ ſoluere ſeptem ſignacu//
la eiꝰ. Apoca. v. id eſt vniuerſaliter oīa my
ſteria: que ſcripta ſunt de redemptione hu
mani generis ꝛ de redemptore q̄ non poſ//
ſunt intelligi niſi ille aperiat q̄ habet clauē
dauid q̄ aperit ꝛ nemo claudit: qui claudit
ꝛ nemo aperit. Apoc. iij. Et dicit eis: q̄m̄
ſcriptum eſt: oportebat pati chr̄m ꝛ reſur
gere a mortuis tertia die. Beda. Predi//
cauerat chriſtus fructū paſſionis ꝛ ꝙ eſſꝫ
veritas ſue reſurrectionis: ꝛ predicari ī no
mine eius penitentiā ꝛ remiſſionē pctōꝝ
in omnes gentes. j. Joā. ij. Remittuntur
vobis pctā veſtra ꝓpt nomē eius. Hoc dr̄
vere penitentibꝰ q̄ etiam ꝑ nomen ieſu vi//
tā eternam ꝛ ſalutem conſequunt ſi in pe//
nitentia ꝑſeuerent. Si aūt ad diabolum re
deant multū timere debent ne dn̄s eos di
abolo relinquat. Juxta illud Hiere. xvij.
Dn̄e omnes q̄ te derelinquunt ꝯfundent.
Exemplū de canonico recidiuante qd̄ hr̄
in lib. de apibꝰ Vide in ſcd̄o aduentuali fe
ria. iiij. poſt primā dn̄icam.

Tertius ar. Audiſtis ꝛc. Quo mō pi//
us dn̄s ſuos conſolat. Cauete ne ip̄m
expellatis a domo conſcientie ꝛ diabolum
introducatis. Et conſiderate ꝙ deceptiuꝰ
eſt diabolus, videatis ḡ eius fraudē ꝛ ca//
uete ne cū eo pactum faciatis ꝑ conſenſum
q̄cquid vobis ꝓmittat. Nā vt hr̄ de elect.
ꝛ electi poteſtate. c. iiij. de vitāda. futurꝫ ca
ſibꝰ eſt obuiandū. ar. Inſti. de ſuſpectꝫ tu//
toribꝰ. §. Nouiſſime. Ubi hr̄ ꝙ fraudulen
tus tutor eſt amouendꝰ: etiā ſi velit dare
fideiuſſores aut aliam cautionē. Audite ſi
eſſet vnus famoſus deceptor volens vob
q̄d vendere: nonne timeretis ꝛ diligenter
res ſuas inſpiceretis anteq̄ꝫ emeretꝫ. Et ſi
venderet vobis rem aliquā ꝓmittens p̄ciū
um reſtituere ſi reperiat viicioſa. Nōne erit
melius viciū conſiderare ante ſolutū p̄ciū
ꝛ illam recuſare q̄ꝫ poſtea ꝓ precio recupe
rando contendere. Sic melius eſt tenta//
tum de delitijs aut iniuſtis diuitijs aut ho
noribꝰ: cogitare ꝙ diabolus a p̄ncipio mū
di ꝑ tales honores decepit: ꝛ q̄tidie deci//
pit q̄ꝫ talia ſic a diabolo emere ꝓ aīa ſua.
Nam vt dr̄ Apo. xij. Ip̄e diabolꝰ ꝛ ſatha
nas ſeduxit vniuerſū orbem.

Feria. iiij. poſt paſca

Ecce aſcendimus ꝛc.

Ecce aſcendimus ꝛc. Qui timetis deū au//
dite. Act. iij. Si timetis deum
diſpoſiti eſtis ad audiēdū v̄bum dei ꝛ aſcē
dendū hieroſolymā. Sunt aūt ī ep̄la tria
notanda q̄ ſunt a timentibꝰ deū audienda
Primū eſt annunciatio v̄itatis qr̄ aperi//
ens petrꝰ os ſuuꝫ di. ꝛc. vſq̄ꝫ ibi cuius te//
ſtes nos ſumꝰ. Scd̄m excuſatio iniq̄tatis
cū dicit. Et nunc frēs ſcio qr̄ ꝑ ignorantiā
feciſtis ꝛc. Vide ſ̄ feria. vj. poſt dn̄icam.
iiij. xl. ar. ij. Tertium concluſio neceſſitatꝫ
cum dic̄ Penitemini igit ꝛ conuertimini ꝛc.
Non eſt eīm alia via recuꝑande ſalutꝫ. Lu.
xiij. Niſi p̄niam habueritꝫ oēs ſil' peribitꝫ.

Ecce ꝛc.

Primus ar. An reſurrectio dn̄i debu
erit omnibꝰ indifferent imediate ma//
nifeſtari: Q, ſic. Qd̄ eīm ē ad cōmunē oīm
vtilitatē omnibꝰ manifeſtari debet. Con//
tra Act. iij. Dedit eū manifeſtū fieri non
omni ꝓp̄lo ſed teſtibꝰ p̄ordinatis. Rn̄det
Tho. in. iij. pte. q. liiij. Eoꝝ q̄ cogſcunt: q̄
dam cognoſcunt ex cōi lege: q̄dam aūt ex
ſp̄eali munere gr̄e ſic ea q̄ diuinitꝰ reuelan
tur: quoꝝ vt dic̄ Dion̄. li. de celeſti hierar.

Hec eſt lex diuinitꝰ conſtituta vt a deo im
mediate ſupiorib9 reuelent̄ qb9 mediātib9
deferant̄ ad iferiores. Ea ꝟo q̄ ptinent ad
futurā gl'iam: cōmunē hoīm cognitionem
excedunt. ſm illud Eſa. lxiiij. Oculus non
vidit deus abſqꝫ te q̄ ꝑparaſti expectātib9
te. Et iō hmōi ab hoie nō cognoſcunt̄ ni//
ſi diuinitꝰ reuelata ſic dīc apl's. j. Cor. ij.
Nobis reuelauit deꝰ ꝑ ſpm̄ ſctm̄. Quia igi
tur chr̄us reſurrexit reſurrectione gl'ioſa:
iō eiꝰ reſurrectio: non oī ꝑpl'o manifeſta eſt
ſed qbuſdam quoꝝ teſtimonio deferretur
ad alioꝝ noticiā. Hec ex Tho. ❡ Pro fun
damento. Vt aliq̄ bn̄ fiant oportet ea or//
dinate fieri ad qḋ ptinere videt̄ illḋ Hora
tij i poetria. Singl'a qq̄ʒ locū teneāt ſorti
ta decenter. Et ariſt. xij. meta. Bonū vni//
uerſi ꝯſiſtit i ordine. Cū ḡ q̄rit̄ An reſur//
rectio ⁊c̄. Dic rn̄. vt's Ex q̄ conclude q̄ʒ io
cunda q̄ʒq̄ʒ feſtina eſt paſcalis ſolennitas:
in q̄ habemꝰ contēplari nr̄e future reſurre
ctionis gl'iam in capite nr̄o iam gl'ioſe re//
ſuſcitato. Si ḡ conſurrexiſtis cū chr̄o que
ſurſum ſunt q̄rite ⁊c̄. Col'. iij. Qḋ ſi nūc fe
ceritis tandē in corꝑe ⁊ aīa exultabitis.
in celeſti conuiuio vbi gl'ioſam dn̄i faciē
cum oī leticia videbitis. ❡ Figura Joan.
vlt̄. in euang. hoḋ. qn̄ venerunt diſcipuli ḋ
mari ad ieſum: viderūt prunas poſitas et
piſcem ſuppoſitū ⁊ panem. Spūal'r Ana
gogice. Qn̄ veri chr̄iani de mari huiꝰ mū
di exibunt ⁊ ꝑuenient ad ieſum: erunt cū
eo in conuiuio celeſti: vbi ignis ē diuitas.
Heb. xij. Deꝰ noſter ignis ꝯſumens ē.
Piſcis aſſus eſt humanitas chr̄i: q̄ paſſa
eſt ꝑ nobis ⁊ q̄ſi aſſā ardore ſiue igne affli
ctionis. Panis eſt beatoꝝ ſocietas: que ex
multis conſiſtit ſic̄ vnus panis ex multis
granis. Hec eīm ſunt tria qb9 reficiunt̄ be
ati: Et ꝑ illos ſeptem diſcipulos q̄ cū do//
mino erant: intelligunt̄ oēs q̄ in celeſti cō
uiuio cū dn̄o ſunt eternal'r reficiendi Gre.
Cur cum ſeptē diſcipul' vltimū hoc conui
uiū dn̄s celebrat niſi q2 eos tantūmō qui
ſeptiformi gr̄a ſpūſſcti ſunt pleni: futuros
ſecū in eterna refectione denūciat. Septē
q̄ʒ dieb9 oē hoc tp̄s euoluit̄: ⁊ ſepe ſeptena
rio nūero ꝑfectio ſignificat̄. Illi ḡ in eter//
no conuiuio ḋ preſentia ꝟitatis epulant̄ q̄
nunc ꝑfectionis ſtudio terrena tranſcēdūt
Hec Greg.

Secundꝰ ar. In euang. hoḋ. qḋ ſcribi
tur Jo. vltimo. deſcribit̄ apparitio: q̄ ſe de
monſtrauit dn̄s ad mare tyberiadis: vbi
tria ſunt ꝯſideranda: q̄ꝝ conſideratio diſ//
ponit ad aſcendendū hieroſolymā.

❡ Primū q̄ʒ ſit dānoſa ſaluatoꝝ abſētia.
❡ Scdm̄ q̄ʒ ſit fructuoſa ſaluatoꝝ pn̄tia.
❡ Tertiū q̄ʒ ſit gaudioſa ſaluatoꝝ noticia

Primū itaqꝫ in euāg. oñdit̄ q̄ʒ ſit ⁊c̄. q2 cū
illi diſcipuli tota illa nocte anq̄ʒ dn̄s veni
ret laborauerant ⁊ tn̄ nihil prendiderant.
Allegorice In nocte. i. tp̄e ve. te. anq̄ʒ chri
ſtus veniret nihil prendiderunt. q2 oēs
in infernū deſcenderunt. Vel aliter In no
cte. i. abſente luce gr̄e: nihil acceperunt ꝑdi
catores. Gre. Niſi dn̄s ſua gr̄a cor illuſtra
uerit auditoris: in vanū laborat ſmo do//
ctoꝝ Tropologice. In nocte pcti nihil me
riti prendit̄ Jo. ix. Venit nox. ſ. pcti qn̄ ne
mo pōt opari. ſ. meritorie Anagogice. In
ſupna ciuitate non ē nox. Apo. xxj. Nox n̄
erit illic. Compatione aūt luminis illiꝰ: to//
ta vita pn̄s ḋr nox: in q̄ nihil prendit̄ q2 lʒ
boni in pn̄ti aliq̄d ḋ bonis dn̄i deguſtent:
hoc tn̄ nihil eſt reſpectu illoꝝ bonoꝝ cele//
ſtis gl'ie qn̄ videt̄ dn̄s clara viſione. j. Co.
xiij. Videmꝰ nunc ꝑ ſpe. in enig. tūc aūt fa//
cie ad faciē. ❡ Scdo oñdit̄ q̄ʒ ſit fructuoſa
dn̄i ꝑſentia q2 dn̄o ꝑſente copioſā piſcium
multitudinē prendiderūt. Dicit ḡ euang.
Mane aūt facto ſtetit ieſus in litore Gre.
Q. d. Jam vob in mari non appareo: quia
vobiſcū in ꝑturbationis fluctib9 non ſuʒ.
Per ſoliditatē aūt litoris: ꝑpetuitas eter//
ne vite figurat̄. Non aūt cognouerūt eū
diſcipuli a ꝑncipio. Dicit ḡ eis ieſus. Pu//
eri: nunq̄d pulmentariū habetis: Rn̄dert
ei. Non. Dicit ḡ eis ieſus. Mittite in de//
xterā nauigij rete: ⁊ inuenietis. Per dexte
rā ſemꝑ intelligit̄ potior pars. Allegorice
Mittite in dexterā ⁊c̄. i. in ꝟitatem euan
gelice doctrine ⁊ in ſacra no. le. ⁊ inuenieſ
meritoꝝ multitudinē. in figuris eīm ⁊ ceri
monijs vete. le. nihil inueniebat̄ Gal. iij.
In lege nemo iuſtificat̄ apud deum. nihil
eīm tunc merebat̄ niſi in fide chr̄i venturi
Tropologice. Mittite in dexterā ⁊c̄. idē
Mittite voluntatē (per quā accipimꝰ ſic̄
ꝑ rete) ad ſpūalia: non ad terrena/ ad ani//
mā ⁊ non ad corpus: ⁊ inuenietis merito//
rū multitudinē q2 ſic̄ ḋr Ro. viij. Si ſm
carnem vix. moriemi/ ſi aūt ſpū facta carniſ
mortificaueritꝭ viuetꝭ. Item Mittite aſ//

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

fectū ⁊ voluntatē in dexterā.i.in glīam et
laudem dei:non in glīam humanā: ⁊ inue
nietis: ⁊ non aliter:qꝛ nihil eſt meritoriū
niſi fiat ꝓpter dei glīam. Anagogice. Mit
tite in dexterā ⁊c̄.i.in bona vite eterne ⁊ i//
uenietis qm̄ talis conſideratio ⁊ affectio
vite eterne ꝓuocat animū ad bona opa ex//
ercenda ⁊ aduerſa patienter toleranda. ſe
quit̄. Diſerunt ḡ ⁊ non valebant illō tra//
here p̄ multitudine. Nota qꝛ ſimplr̄ prece
pto dn̄i obedierunt multū inuenerūt. Vi
de ḡ q̄ꝫ ſit vtilis obedientia. Hierem̄. xlij.
Obediam⁹ vt bn̄ ſit nobis. ❡ Tertio oſtē
dit̄ q̄ꝫ ſit gaudioſa ſaluatoris noticia. His
aūt pactis dixit diſcipulus ille quē dilige
bat ieſus petro. Dn̄s eſt. Simon petr⁹ cū
audiſſet qꝛ dn̄s eſt:tu.ſuc.ſe. Erat ei nud⁹
⁊ miſit ſe in mare. Alij aūt diſcipuli naui//
gio venerunt.non em̄ longe erant a terra
⁊c̄. Nota. Joānes p̄mo cognouit:qꝛ puri//
tas virginal̄ ad diuinoꝝ cognitionē diſpo
nit.ſed petrus citius ꝑuenit ꝓpter excellen
tiorē feruorē charitatis. Hugo ſup Joā.
Maior eſt dilectio q̄ꝫ intelligentia. Intel
ligentia foris ſtat vbi charitas intrat. Di
xit ḡ ieſus Afferte de piſcibꝫ q̄s prendidi
ſtiſ nunc. Aſcēdit aūt ſimon petr⁹ ⁊c̄.rete
impleto magnis piſcibꝫ centum q̄nq̄ginta
tribꝫ. ⁊ cum tanti eſſent non ē ſciſſum rete
Allegorice Per h̄ figurabat̄ copioſa hoīꝫ
piſcatio fienda ꝑ apl̄os ⁊ diſcipulos. Hie
re.xvj. Ecce mittā eis piſca.mul. ⁊ piſca//
bunt̄ eos. Tropologice. Aſcendit ſimon
.i.q̄libet fidelis deo obediēs inter aq̄s.i.
tribulationes hui⁹ ſeculi: ⁊ accepit copio//
ſam meritoꝝ multitudinē.ꝓpter qd̄ dꝛ Ja.
j. Omne gaudiū exiſtimate fratres cū in
varias tentationes.i.tribulationes incide
ritis. Anagogice. Sic̄ piſcatio (Lu. v.) ſi
gnat eccl̄ia militantē qual̄ nunc eſt:ita pi//
ſcatio chr̄i deſcripta hic:ſignat eccl̄iam tri
umphantē:qual̄ eſt in celo: ⁊ erit comple//
ta poſt reſurrectionē. Vn̄ ibi dn̄s aſcēdit
in nauem qꝛ adhuc in fluctibꝫ vite corru//
ptibilis erat. Hic autē in litore ſtetit/ Ibi
etiā nō determiate ad dexterā aut ſiniſtrā
ſed indifferenter. Laxate inq̄t retia vr̄a in
capturā:vt ꝑ hoc ſiḡret bonoſ ⁊ malos i ec
cleſia militante includendos. Hic aūt mit
tite in dexterā ⁊c̄.vt ſiḡret eos q̄ ad dexte
ram ſtabunt.ſ.ſolos bonos. Ibi aūt nō po
nit̄ nūer⁹ piſciū qꝛ innumerabil̄ ē maloꝝ
multitudo. Hic aūt ponit̄ nūer⁹ determia
tus. Per q̄nq̄genariū em̄ conuenient̄ intel
ligit̄ iubileus. Vn̄ per tres q̄nq̄genas: tri
plex iubileus.i.triplex remiſſio:q̄ neceſſa//
ria eſt anteq̄ꝫ q̄s ꝑueniat ad glīam.ſ.remiſ
ſio culpe original̄:venialis: ⁊ mortal̄. Et
additur numerus ternarius propter my//
ſterium trinitatis quia in fide trinitatis
ſaluant̄ oēs. Jō aūt dicunt̄ magni qꝛ oēs
electi magni ſunt in regno celoꝝ. Ibi rūpe
bat̄ rete:ꝓpt̄ ſiḡnda ſciſmata q̄ ſunt i eccle//
ſia militanti. Hic aūt nō ē ſciſſum rete ⁊c̄.
qꝛ in eccl̄ia triūphāte ꝑfecta ē concordia.
Seq̄t̄. Dixit ḡ eis ieſus. Venite prādete
qꝛ nemo audebat diſcūbentiū eū interro//
gare ⁊c̄. O q̄ntū letificati ſūt cū dn̄m coḡ//
uerunt. O q̄ꝫ ꝯgreuerent̄ reſpiciebāt deſide//
rabilē illā faciē. Et ieſus accepit panē ⁊ da
bat eis: ⁊ piſcē ſilit̄er ſic̄ an̄ paſſionē ꝯſue//
uerat. Spūal̄r Piſcis aſſus ē fides forma
ta charitate. Sic̄ em̄ piſcꝭ generat̄ in aq̄:
ſic fides infundit̄ in aq̄ baptiſmali:et cre//
ſcit in aq̄s tribulationū. Panis aūt ē ſpes
q̄ ſolidat animū Heb. vj. Spem habem⁹
ſic̄ ancorā aie ⁊c̄. Exemplū habem⁹ de ſo//
liditate ſpei in iob:q̄ tā grauiter afflictus
dicebat Job. xiij. Et ſi occiderit me ſpera
bo in eum Et Eſa. xl. Qui ſperant in dn̄o
mutabūt fortitudinē.

Erti⁹ ar. Aud. ⁊c̄. Cauete ḡ ne eū re
linq̄tis. Nō em̄ vos derelinq̄t niſi p̄
us eū dereliq̄ritꝭ. Sꝫ dicatꝭ Et q̄s ē q̄ vel//
let eū derelinq̄re:nūq̄ꝫ vellē ab eo ſepari. n̄
ſatꝭ ē ſic dicere niſi dictꝭ facta ꝯcordēt. Sꝫ
notate qm̄ iura dicūt. Nō pt̄ venire ꝯ fa//
ctū ſuū. ff. d̄ adeptiōibꝫ p⁹ mortē. et. xij. q. ij
Donem⁹. Audite Si rex aliquē a manu
latronis eripet ⁊ ereptū ad ſe vocaret vt ſe//
cū honoraret̄/ ⁊ latrone ꝑſeq̄nte/ ille ſic ere
pt⁹ terga regi v̄teret:reuertēs ad latroneꝫ
ille tn̄ regi diceret. O rex neq̄q̄ꝫ volo te reli
q̄re. q̄cq̄d ligua diceret facto diſſentiret/ et
ſtultiſſim⁹ ⁊ ingratiſſim⁹ ceſēdus ē. Expōe ⁊
applica notādo illō gal̄. vj. Noli. er. d. n̄. ir.

Feria. v. poſt paſca.

Ecce aſcendi.

Ibat viā ſuā gaudēſ. act. viij. ſi a
pctō purgatiſum⁹ ibi⁹ gaudētes hierlymā

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN